

బేరం !

యాదమ్మ అంటే తెలీపోయినా గయ్యాళి యాదమ్మ అంటే చాలు, కాన్పుల ఆసుపత్రిలో తక్కున ఫలానా అని చెప్పేస్తారు.

ప్రభుత్వ ప్రసూతి ఆస్పత్రిలో యాదమ్మ పాతికేళ్లుగా స్వీపరు ఉద్యోగం చేస్తోంది.

యాదమ్మను ఇద్దరాడపిల్లల తల్లిని చేసి, అకస్మాత్తుగా రోడ్ ఆక్సిడెంట్ కు గురై కన్ను మూశాడు ఆమె భర్త.

సర్వకాల సర్వావస్థలలోనూ 'పాన్' నమిలే ఆమె నోరు మిట్ట మధ్యాహ్నం సూర్య బింబంలాగా ఎర్రగా వుంటుంది. స్నానం రోజూ చెయ్యడో ఏమో ఆమె దగ్గరకొస్తే చాలు గప్పుమని దుర్గంధం వస్తుంది. బూతులు తప్ప ఆమె నోటి వెంట మరో మంచి మాట రాదు. చింపిరి తల, మసిబారిన గొగ్గిపళ్లు, చూపులకు రామాయణంలో తాటకి లాగా వుంటుంది.

తమలపాకులు నోట్లో కుక్కుకుంటూ, మధ్య మధ్య పుగాకు కాడలు కొరుక్కుంటూ, తెల్ల సున్నపు డబ్బా బోడ్లోంచి తీసి నాలుక మీద రాసుకుంటూ, ఎక్కడ పడితే అక్కడ వుమ్మేస్తూ, పచార్లు చేస్తూంటుంది. ఆమె నోటికి ఆసుపత్రిలో స్టాఫంతా భయపడతారు.

తోటి వారికి మస్కా కొట్టి, రోజుకి పాతిక చాయ్లు ఓసీ గా లాగిస్తూంటుంది.

తన కడుపున పుట్టిన ఇద్దరు ఆడ పిల్లల బతుకులు తనలా బుగ్గి పాలు కాకూడదని కాన్వెంట్లో చేర్చింది. వాళ్ల యూనిఫారాలకని, ఫీజులకని, పుస్తకాలకనీ, ఆటో ఖర్చుకనీ బోలెడంత ఖర్చవుతుంది. నెలకొచ్చే జీతం ఏ మూలకి అనిపిస్తుంది.

సీనియారిటీ ప్రకారం యాదమ్మకి స్వీపరు ఉద్యోగం లోంచి 'ఆయమ్మ' ప్రమోషన్ వచ్చింది. ప్రమోషనొచ్చిన తర్వాత ఆమెలో చాలామార్పు వచ్చింది. ఓసీగా చాయ్లు తాగడం మానేసింది. పాన్ నమలటం నిలిపివేసింది. అప్పటి వరకు చేతిన వున్న చీపురు కట్టని దూరంగా విసిరేసింది. స్నానం చేసి, తల దువ్వకుని మంచి చీరెలు కడుతోంది. కాపురం పూరింట్లోంచి పెంకు టింట్లోకి 'షిప్ట్' అయింది.

యాదమ్మకి జీతమూ పెరిగింది. బుతులు తిట్టటానికి 'పుల్ స్టాప్' పెట్టింది. అందరితో నవ్వుతూ మాట్లాడటం నేర్చుకుంది.

లేబర్ రూమ్ ఇన్సార్జి యాదమ్మ, గర్భిణులు ఎడ్మిట్ అయితే ఆయమ్మే పురుడు పోయాలి, పుట్టిన బిడ్డ బొడ్డు కోయాలి. ఇంకా ఆ పనీ, ఈ పనీ చేయాలి.

జీతం పెరిగిందన్న మాటే కానీ, కుటుంబం అవసరాలకు చాలటం లేదు. పిల్లల అవసరాలు పెరుగుతున్నయ్. ఖర్చులు మితిమీరుతున్నయ్. ఇద్దర్నీ ఓ అయ్య చేతిలో పెట్టాలంటే బోలెడంత డబ్బు కావాలి. ఎంతో దాచుకుంటే గానీ కూతుళ్లను కాపురానికి పంపలేదు. ఆమ్మో! తల్చుకుంటేనే భయమేస్తోంది యాదమ్మకి.

రేపనే రోజుకి భవిష్యవసరాలకు ఏమీ మిగుల్చుకోలేకపోతోంది. చేతులు కాలేక ఆకులు పట్టుకుని ప్రయోజనం వుండదనిపించింది. దీపం వుండగానే ఇల్లు చక్క దిద్దుకోవటం మంచిదనే నిర్ణయానికొచ్చింది. సర్వీసులో వుండగానే నాలుగు డబ్బులు ఎదో విధంగా వెనకేయాలి. ఆ తర్వాత ఎవరూ తన ముఖం చూడరు. తనను ఆదుకోరు. అప్పుడు చింతించి ప్రయోజనం వుండదు.

తన రేపటి అవసరాల కోసం తానేం చేయాలి? తీవ్రంగా ఆలోచించింది యాదమ్మ. తాను చేతులు ముడుచుకున్నట్లుంటే లాభం లేదు. తన కళ్ల ముందే డాక్టర్లు వందలూ, వేలూ, పేషంట్ల దగ్గర గుంజటం జరుగుతోంది. తాను మాత్రం ఎందుకు మడికట్టుకు కూర్చోవాలి? పసందైన ఆలోచన యాదమ్మ బుర్రలో తళుక్కుమంది.

ఒకప్పుడు అసుపత్రి కాన్పుకొచ్చే గర్భిణీస్త్రీలతో కిటకిటలాడుతూండేది. ఇప్పుడో కుటుంబ నియంత్రణ అమలు లోకొచ్చేక కాన్పు కొచ్చే ఆడవాళ్ల సంఖ్య తగ్గినట్టనిపించింది యాదమ్మకి. ఇదివరకటంత రద్దీ ఇప్పుడు లేదు.

రూపాయికీ, రెండుకూ చేతులు చాపితే 'లేకి'గా వుంటుందనిపించింది. అనవసరంగా 'బాడ్ నేమ్' రావటం తప్ప ప్రయోజనం ఆశించినతం వుండకపోవచ్చు.

వ్రతం చెడ్డా ఫలితం దాక్కలంటే, కాన్పు జరిగేక మగబిడ్డ పుడితే అయిదు వందలు, ఆడపిల్ల పుడితే మూడు వందలు పురిటి ఖర్చుకింద వసూలు చేయటం సమంజసంగా తోచింది. లేకపోతే పుట్టిన బిడ్డ బొడ్డు కొయ్యనంటూ అడ్డం తిరగితే, చచ్చినట్టు వాళ్లే ఇస్తారు. ఇది లంచమెందుకొతుంది? 'లేబర్' పని చేసినందుకు 'నజరానా' అవుతుంది గానీ అనేసి, తనను తాను సమర్థించుకుంటుంది యాదమ్మ.

ఆలోచన తట్టిన క్షణం నుంచే కార్యాచరణ ప్రణాళిక సిద్ధం చేసుకున్న యాదమ్మ కాన్పుకై అసుపత్రికొచ్చే స్త్రీల వెంటవచ్చే బంధువులతో బేరసారాలు మొదలు పెట్టి, డబ్బు గుంజటానికి రంగం సిద్ధం చేసుకుంది.

యాదమ్మ నోటికి దడిచో, శాపనార్థాలు తినటం దేనికి లెమ్మనో, భరించలేకనో, డబ్బిచ్చే వొప్పందానికి ఒప్పుకోక తప్పటం లేదు.

అందరూ అడిగినంత ఇచ్చినా ఇవ్వక పోయినా, చాలా మంది యాదమ్మ చేయి తడుపుతున్నారు. కొందరు ఎందుకివ్వాలని ఎదురు మాట్లాడుతున్నారు. మరి కొంత మంది

హాస్పిటల్ సూపర్వైజర్‌కి ఫిర్యాదు చేస్తామని, బెదిరింపు వ్యవహారానికి దిగుతున్నారు.

యాదమ్మ దేశముదురు. బెదిరింపులకు లొంగే ఘటం కాదు. కాన్పుకోసం ఎడ్మిట్ చేసుకునేదే లేదని ఎదురుతిరిగేది. పుట్టిన బిడ్డ బొడ్డు కోయనంటూ భీష్మించేది. అదిరించి బెదిరించి, తాను నిర్ణయించుకున్న 'క్లాబ్' రేటు ప్రకారం డబ్బు గుంజుకుంటూనే వుంది.

కాన్పు చేసే ప్రతిసారీ మగబిడ్డనే పుట్టించమని దేవుడిని వేడుకునేది. తనకు తాంబూలం ఎక్కువగా గిడుతుందనే వుద్దేశంతో! కానీ ఒక్కో నెలలో అదేం పాపఖర్చుమో గానీ, అందరూ అడపిల్లలనే కనటం చూసి భిన్నురాలయ్యేది.

గేటు దగ్గర ఆటో దిగుతున్న గర్భిణిని చూసి, పంచలో ఖాళీగా ఈగలు తోలుకుంటూ కుర్చున్న యాదమ్మ, పరుగు పరుగున ఆటో వద్దకెళ్లి వాలింది.

'ఉండమ్మా! నువ్విక్కడే వుండు, ఈ పరిస్థితిలో నడవకూడదు. నేనెళ్లి చక్రాల కుర్చీ తెత్తాను! అవునూ నీ వెంబటి మగాళ్లెవరూ రాలేదా?' పరామర్శించింది యాదమ్మ, ఆ అడకూతుర్ని.

'అదిగో, నా మొగుడు సైకిలు మీద వచ్చిండు. స్టాండులో సైకిలుపెట్టి వస్తా వున్నాడు' బదులిచ్చింది గర్భిణి.

యాదమ్మ ఆ మగమనిషినీచూచి 'నీ పెళ్లామంటగా ఈ మడిసి! మొదటి కాన్పా? అంటూ కుశల మడిగింది.

'నువ్వెవరు?' ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు.

'నేనా? నీకు తెల్సా? పాతికేళ్ల నుంచీ ఈడనే వణ్ణేస్తుండా. పురుడు నేనే పోసేది. ఆయమ్మని. ఏంది కత? సేతులూపుకుంటూ వచ్చినట్టున్నావ్. పురుడు పోయాలంటే కరుసవుద్ది' తన ధోరణిలో అంది.

'ఎంతేంది?'

'డాక్టర్లకి మామూలియ్యాలి గదా; ఆళ్లతో పాటే నాకూ. ఎండగా వుంది, మీ ఇద్దరూ ఈడే వుండండి. చక్రాల బండి తెచ్చి నీ పెళ్లాన్ని వార్డులోకి తీసుకెడతా! నువ్వీ లోపు కేసు ఎడ్మిట్ చేయించుకునే కాగితం రాయించుకుని డాకటేరుతో మాట్లాడుకో' అని చెప్పి యాదమ్మ వీల్ ఛైర్‌కోసం వెళ్లింది.

మగ మనిషి బుర్ర గోక్కున్నాడు.

'వెనకాడమాకయ్యా! కానుపు కర్చుకోసం బాధపడకూడదు. ఎంతో కొంత ఆళ్లకి ముట్టచెప్ప! నువ్వు.. మొండికేస్తే మధ్యలో నా ప్రాణం పోద్ది' మొగుడికి నచ్చ చెప్పిందామె.

‘సరే! ఆయమ్మ బండి తెచ్చే దాకా నువ్వుట్టా చెట్టు నీడన వుండు. నేనట్టా లోపలి కెళ్లి కాగితాలు రాపించుకొస్తా! మగమనిషి ఆసుపత్రిలోకి దారితీశాడు.

బండి తోసుకుంటూ యాదమ్మ వచ్చి, కడుపుతో వున్న అడమనిషిని కూర్చోబెట్టి తోసుకుంటూ వెళ్లింది.

కొంటరు దగ్గర కెడితే బెడ్ ఖాళీ లేదన్నారు. ఎడ్మిషన్ జరగదన్నారు.

ఆ మగ మనిషి ఇక నోరు విప్పకపోతే లాభం లేదని, తానెవరో చెప్పాడు ఐడెంటిటీ కార్డు చూపించాడు.

‘మరేందండి, ఫలానా అని చెప్పకపోతే ఎట్లా? నేను లోపలికెళ్లి డాక్టర్గారితో ఎడ్మిషన్ విషయం మాట్లాడి వస్తాను’ అంటూ, కొంటర్లో క్లార్క్ లోపలికి వెళ్లాడు.

లేబర్ రూమ్లోకి తీసుకెళ్లి బెడ్ మీద పడుకోబెట్టిన తర్వాత, తన కెంత ఇవ్వాలింది చెప్పి గర్భిణీతో బేరం పెట్టింది యాదమ్మ.

‘నా మొగుడితో సెప్పాలే! నీకు అడిగినంత ఇస్తాడు సరేనా నాకేకష్టం రాకుండా మాత్రం చూడు’ అంటూ యాదమ్మకి నచ్చచెప్పింది.

ఓ అర్థగంట తర్వాత ఎడ్మిషన్ కాగితాలు చేత్తో పట్టుకుని, భర్త లేబర్ రూమ్ వద్దకి వచ్చాడు.

‘ఓ మగాయనా, నీ పేరేందో? నీ పెళ్లాం ప్రసవించిందయ్యా. ఆడపిల్ల పుట్టింది. ఇప్పుడే బొడ్డు కోసి వస్తుండా. సంతోషమేనా?’ లేబర్ రూమ్ గుమ్మంలో ఎదురై, చెప్పింది యాదమ్మ.

‘ఇంతకూ నీ పేరేంది?’ యాదమ్మ దబాయించింది.

‘వీరారెడ్డి’

‘ఆడ పిల్ల పుట్టిందంటే ముఖం నల్లంగ పెట్టావేంది; ఆడపిల్లంటే లచ్చిమిదేవితో సమానం వీరారెడ్డి గోరూ’ ఎక్కేసింది యాదమ్మ.

‘ఇది మూడో కాన్పు. ఈ సారైనా మగపిల్లాడు పుడతాడేమోనని ఆశపడ్డాను’ అక్కడున్న లాంగ్ బెంచీ మీద కూలబడ్డాడు.

‘అద్దరే. పురుడు పోసి బొడ్డు కోసినందుకు ‘ఈనామ్’ ఇయ్యవా ఏందీ?’ నోరు తెరచి అడిగింది.

వీరారెడ్డిలో కోపం కట్టలు తెంచుకుంది. ఆడపిల్ల పుట్టినందుకు ఒక వేపు బాధపడిపోతూంటే మరో వేపు యాదమ్మ వెధింపొకటి! మనిషి బుర్ర గోక్కుంటూ విసుగు ప్రదర్శించాడు.

‘అడ పిల్లకైతే రేటు తక్కువేలే. ఎంత? రెండోందలే? నీ అదృష్టం బావుండి నీ పెళ్లాం అడపిల్లను కన్నది. అదేనీకు మగబిడ్డ పుట్టి వుంటే మూడోందలు గుంజేదాన్ని! ఆ...ఆ... తొరగా ఇచ్చేయ్! నే వెళ్లాలి. అవతల బోలెడు పనుంది’ యాదమ్మ తొందర చేసింది.

‘ఏందమ్మా ఇచ్చేది?’ కస్సు మన్నాడు వీరారెడ్డి

‘కసురుకుంటావేంది?’ ఇది దరమాసుపత్తిరే అయినా, ఈడ పనులు ఊరికే అయిపోవు. పెతిదానికీ ఓ రేటంటూవుంది. నీకు తెల్దా? డాటరమ్మ దగ్గర్నుంచి, సీపరుదాకా ఇక్కడికొచ్చే వోరుసెయ్యి తడపాల్సిందే నీకు తెలవదేమో?! అవున్నే లోగడ వచ్చివుంటే తెలిసివుండేది. ఊ కానీ జేబులో చెయ్ పెట్టు! తొరగా! దబాయంచినట్లు మాట్లాడింది యాదమ్మ!

‘నోరు ముయ్యసె! ఏందీ? తెగ లొడలొడ వాగుతున్నావ్! నా కాడ నీకు మామూలా? పోలీసోడితో పరాచికాలాడితే ఏమవుద్దో తెలుసా? లాక్కెళ్లి లాకప్ లో పడేస్తా! కటకటాలే గతి! నాకాడ పిచ్చి వేసాలెయ్యమాక! గుడ్లురిమి కస్సుమన్నాడు వీరారెడ్డి.

వీరారెడ్డి పోలీసోడన్న విషయం విన్న మరుక్షణం యాదమ్మ వొంటికి చెమట పట్టినట్టయ్యింది. మనిషిలో భయం, వణుకు మొదలైనయ్. ‘వామ్మో! పోయి పోయి పోలీసోడితో పెట్టుకున్నా నేంది?’ గొణుక్కుంది మనసులోనే యాదమ్మ.

మారు మాట్లాడలేక కుక్కిన పేనులాగా వుండిపోయింది.

‘ఇట్టాంటి సచ్చినోళ్ల పెళ్లాలు పురుడు పోసుకోవటానికి దర్మాసుపత్రికొస్తే, నా వంటిదాని నోట్స్ దుమ్మే! మామూళ్లు వాళ్లు నూకటమేగాని, మావంటోళ్లకి ఇచ్చిసావరు’ మనసులో తిట్టుకుంటూ, మెటికలు విరుస్తూ, బుద్ధితక్కువై పోలీసోడి బేరం తగిలినందుకు తుపుక్కున వుమ్మేసి, తలొంచుకుని అక్కడ్నుంచి కదిలి ఆసుపత్రిలోకి వెళ్లింది యాదమ్మ.

-(సమాప్త):-

(15-3-2009 ‘ఆంధ్రప్రభ’
ఆదివారం అనుబంధం)